

RAN-1802000101020001

F.Y.B.Ed. (Sem. I) Examination November - 2025
Course - 102 : Contemporary India and Education

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. અ. નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો.

(08)

1. એકતાનો ભાવ દર્શાવતી કોઈ એક કહેવત લખો.
2. ધાર્મિક રૂઢિ એટલે શું?
3. ભારત કેવો દેશ છે?
4. આપણા મૂળભૂત અધિકારો કેટલા છે?
5. સર્વ શિક્ષા અભિયાન યોજના કઈ સાલથી અમલમાં આવી?
6. શાળા વંચિતતા એટલે શું?
7. ત્રિભાષી યોજનામાં કઈ ત્રણ ભાષાઓનો સમાવેશ થાય છે?
8. ઓપરેશન બ્લેક બોર્ડનો હેતુ લખો.

બ. નીચેના પ્રશ્નોના 40 થી 50 શબ્દોમાં જવાબ આપો (ગમે તે છ)

(12)

1. સમૂહ જીવનના ફાયદાઓ જણાવો.
2. વૈવિધ્યમાં એકતા માટે શાંતિ અને ન્યાય શા માટે જરૂરી છે?
3. રાજ્યની નીતિ ઘડતર માટે માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો ટૂંકમાં લખો.
4. શિક્ષણના લોકશાહીકરણની સ્થાપના કોઈપણ બે અવરોધક પરિબલોની ચર્ચા કરો.
5. નઈ તાલીમની મહત્વપૂર્ણ લાક્ષણિકતાઓ વિશે લખો.
6. સ્વતંત્ર ભારતમાં જનજાતિઓના શિક્ષણ માટે શું પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે?
7. મધ્યાહન ભોજન યોજનાથી થતા ફાયદાઓ જણાવો.
8. શિક્ષણમાં પ્રવેશેલ ખાનગીકરણ વિશે તમારા મંતવ્યો જણાવો.

પ્ર. 2. નીચેના પ્રશ્નોના 300 થી 400 શબ્દોમાં જવાબ લખો.

(10)

એકતાની સંકલ્પના, મહત્વ અને અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો.

અથવા

શાંતિ અને ન્યાયની અનિવાર્યતા સમજાવો.

પ્ર. 3. નીચેના પ્રશ્નોના 300 થી 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો.

(10)

ભારતીય બંધારણના આમુખની સમીક્ષા કરો.

અથવા

શિક્ષણમાં લોકશાહીકરણની સ્થાપનાને અંતરાય રૂપ અવરોધક પરિબલોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

- પ્ર. 4. નીચેના પ્રશ્નોના 300 થી 400 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (10)
સર્વ શિક્ષા અભિયાનની આવશ્યકતા સમજાવો.
અથવા
સ્વતંત્ર ભારતમાં મહિલાઓ, દલિતો અને જનજાતિઓના શિક્ષણ માટે કરવામાં આવેલા પ્રયાસો વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.
- પ્ર. 5. નીચેના પ્રશ્નોના 300 થી 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (10)
ત્રિભાષી યોજનાનું મૂલ્યાંકન કરો.
અથવા
શિક્ષણમાં પ્રવેશેલ વૈશ્વિકકરણ અને ખાનગીકરણના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો.
- પ્ર. 6. નીચેના પ્રશ્નોના 300 થી 400 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (10)
તમારા ધર્મની પાંચ રૂઢિઓનું વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિએ મૂલ્યાંકન કરો.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. A. (A) Answer in one sentence of the following questions: (08)
1. Write a proverb that shows the spirit of unity.
 2. What is religious custom?
 3. What kind of country is India?
 4. What are our fundamental rights?
 5. From which year did the Sarva Shiksha Abhiyan scheme come into effect?
 6. What is school deprivation?
 7. Which three languages are included in the Trilingual Scheme?
 8. Write the purpose of Operation Black Board.
- B. Answer in 40 to 50 words of the following questions: (Any Six) (12)
1. State the advantages of Collective Living.
 2. Why is peace and justice necessary for unity in diversity?
 3. Write briefly the guiding principles for state policy formulation.
 4. Discuss any two factors hindering the establishment of democratization of education.
 5. Write about the important features of Basic Education.
 6. What efforts have been made for the education of tribals in independent India?
 7. State the advantages of mid-day meal scheme.
 8. State your views on the privatization that has entered education.
- Q. 2. Answer the following questions in 300 to 400 words: (10)
Discuss the concept, importance and factors influencing unity.
OR
Explain the necessity of peace and justice.
- Q. 3. Answer the following questions in 300 to 400 words: (10)
Review the Preamble of the Indian Constitution.
OR
Discuss in detail the factors hindering the establishment of democratization in education.

Q. 4. Answer the following questions in 300 to 400 words: (10)

Explain the necessity of Sarva Shiksha Abhiyan.

OR

Give detailed information about the efforts made for the education of women, Dalits and tribals in independent India.

Q. 5. Answer the following questions in 300 to 400 words: (10)

Evaluate the Three Language Scheme.

OR

Discuss the advantages and disadvantages of globalization and privatization in education.

Q. 6. Answer the following questions in 300 to 400 words: (10)

Evaluate the five customs of your religion from a scientific perspective.
